

Kultūrinė Revoliucija Kinijoje

Kinijoje tebevyksta revoliucinis bruzdėjimas, kurio prasme sunku suprasti vakariečiams. Jis kyla ne iš gyventojų, bet vyriausybės iš viršaus kurstomas, ne tvarka keliama siekiant tvarkos.

1966 m. kai ėmė siausti vad. kultūrinė revoliucija, Mao kalbėjo: "Kas aštuoneri metai ne tvarka turi pasireikšti demonams išvaikyti. Ji yra susijusi su pačia klasių kovos prigimtimi".

Kinijos radijas neseniai skelbė: "Auksinei beždžionei piktai siaučiant ir jai dideliu pagaliu mostelėjus, dingsta dulkių debesys".

Kinų galvosenoje beždžionės turi antgamtinės galios tvarkai palaikyti. Kai jos pagaliu tvoja, kas nors turi nukentėti. Komunistų vadas Mao jau ne kartą panaudojo pagalį kinams tvarkyti.

MAO PAGALYS

Nuo 1949 m., kai komunistai ėmė valdyti kraštą, daugel kartų buvo panaudotas pagalys naujiems dulkių debesims sukelti, bet ne jiems išsklaidyti. Kas keleri metai nauji šuoliai planuoti, bet nė vienas neišpildytas. 1965-69 m. vėl leidžiama beždžionei siausti — Mao sąmoningai kursė didžiąją revoliuciją priešams nušluoti, o kultūrinės revoliucijos priedangoje sunaikinti praeities palikimą. Krašte vyravo parkrikimas. Mao ir Čiu stengėsi įgyvendinti Kofucijaus mintį: "Valdžia priklauso vyriausybei, o kariai turi tenkintis kareivinėmis".

Po revoliucijos Mao įpėdinis Lin Piao, kariuomenės vadas, bandė suruošti sukilimą ir nuversti partijos vadą. Jam nepa-

vyko. Lin ir palydovai žuvo Mongolijoje nukritus orlaiviumi.

Ištikimieji generolai valdė sritis, kai komunistų partija pakriko. Užsienio politikoje padarytas posukis į vakarus.

ĮPRASTINĖJE VAGOJE

Kultūrinei revoliucijai pradžius, jos buvę vadai prasmego nežinioje. Kai kurie apkaltinti kapitalistiniu nusiteikimu ir išstremti padirbėt žemės ūkio komunose, vėl iškilo ir net pateko į politinį biurą.

1973 m. įvykusiame X komunistų partijos suvažiavime jau tik trečdalis, iš pusės, centro komiteto ir politinio biuro narių yra kariai. Partijos padaliniai vėl stengiasi perimti valdžią srityse iš generolų, o generolai keliami iš vienos vietos į kitą. Mokyklose buvo atstatyta sena tvarka. Partija siekia užmegzti santykius su JAV ir kitais kraštais.

Čiu En - lai pavyko audros nusiūbuotą laivą suvaldyti ir Kofucijaus patarimą įgyvendinti, valstybę ir šeimą sustiprinti.

KAIRIOJO SPARNO SPAUDIMAS

Neįtakingas komunistų partijos kairysis sparnas, ypač susitelkęs Šanchajuje, praėjusiais metais ėmė drumsti vandenį. Šiam sparnui prklauso ir Mao žmona, įkalbinėjusi vyrą remti "tikruosius" revoliucijos įgyvendintojus. Nėra abejonės, kad kairieji bando pažaboti Čiu ir vėl atgaivinti revoliucinį bruzdėjimą. Kur jis pasuks, šiuo metu dar per anksti kalbėti.

Kairiojo sparno šūkis - išrauti piktžoles jau sulaukė atgarsio.

Didžiausi šio meto negerovių kaltininkai — esą jau senai miręs Lin Piao ir Kofucijus. Šie vardai slepia konservatyviškumą, nukrypimą nuo partijos linijos, polinkį į kapitalizmą.

Kung-Fu-ču vadinamas Kofucijus, gyv. 551 - 479 m. prieš Kr., reformatorius ir dorovės skelbėjas, mažai pavojingas dartinai santvarkai.

Lin, anksčiau buvęs kairiajame sparne, dabar jau apšauktas dešiniuoju, gal yra pavojingesnis, jei jis siekė glaudesnio bendradarbiavimo su Maskva.

NAUJASIS TAIKINYS

Kinų komunistų partijos kairysis sparnas ėmė smarkiai kritikuoti tvarką pradinėse mokyklose. Atsirado ir bruzdančių studentų. Vakariečių pradėtas kultūrinis bendradarbiavimas sulaukė kairiojo sparno atkirčio. Beethovenas, Mozartas apšaukti kapitalistais. Neįsileidžiami vakariečių filmai, nes jie būk įžeidžiantys.

"Liaudies laikraštis" neseniai paskelbė: "Masių judėjimas, vadovaujamas didžiojo vado Mao, jau pradėtas."

Kas gi padaryta? Išstremti penki rusai, ambasados tarnautojai. Vakariečių judėjimas varžomas Kultūrinis bendradarbiavimas su vakarais nutrauktas. Prancūzų orkestras neįleistas, nors jie žadėjo groti tik kinų muziką. Vakariečiams neleidžiama daryti nuotraukų kom. Kinijoje.

Komunistinė Kinija vėl pradėjo nusigrįžti ir nuo vakarų, kurie buvo susižavėję kiniška romantika.

Gediminas Galva.

IŠ VISO PASAULIO

• Argentina patiekė JAV bėms griežtą protestą dėl to krašto oficialioje spaudoje aprašymų, kur Malvinų salos žymimos kaip atskiras objektas, nepriklausęs Argentinos teritorijai.

• Peru valstybėje trijų kalnų masės nukrito ir užtvindė upę Mantaro, dėl ko įvyko dideli potvyniai užliedami apie dešimt miestų. Taip pat po vandeniu liko dideli plotai pasėlių.

• Sąryšy su naftos blokavimu ir kainų pakėlimu, nepaprastai praturtėjo arabų kraštai. Tai jiems buvusi "dangaus mana", kaip rašo pasaulinė spauda. Arabai dabar visame pasaulyje perka žemes, namus, viešbučius, bankus, tačiau, kaip spauda parbrėžia, visai nesirūpina krašto pakėlimu, ypatinga švietimo ir sveikatingumo pakėlimu.

"EL TIEMPO"

Mendoza 2280, Avellaneda, Buenos Aires
T. E. 208 - 5027
Reg. Nacional de la Propiedad Intelectual
Nr. 1.202.109
Director resp. — AGUSTIN STEIGVILAS

CORREO ARGENTINO
CASA CENTRAL

Franqueo Pagado
Concesión N° 1384
Tarifa Reducida
Concesión N° 4015

LIETUVIŲ PANTEONAS

"LAIKE" jau buvo minėta apie ALOS Taryboje kilusį sumanymą įsteigti panteoną lietuviams Lanus miesto kapinėse. Ši mintis remiasi pageidavimais daugelio tautiečių, kurie norėtų užtikrinti saugią vietą sau ar savo artimiesiems užbaigus gyvenimo kelią šiame pasaulyje.

Sumanymas buvo nuosekliai išnagrinėtas tolimesniuose Tarybos posėdžiuose ir yra prieita išvados, kad jis gali būti įvykdytas jei atsiras pakankamai platus visuomenės pritarimas. Viskas priklauso nuo išteklių. Taryba ir ją sudarantis draugijos neturi pakankamai pinigų darbą pradėti, kadangi vien žemės užpirkimas — 6 sklypai panteono pastatymui — pareikalaus apie 6 milijonus pežų (m/n.).

Pagal pradinį planą, panteonas galėtų būti priimti apie 115 karstų ir būtų vietos 20 ar daugiau nišų. Vieta vienam karstui patalpinti kainuotų apytikriai 500.000 pežų m/n. Jei iš karto neužtekėtų pinigų, panteono statyba galėtų būti įvykdyta palaipsniui, vėliau užbaigiant aukštesnę statybos dalį.

Argentinos lietuviai yra pastatę gražias patalpas draugijom, prisidėjo prie lietuviškos parapijos įkūrimo, duosniai parėmė Senelių Židinio įsteigimą Adroque. Panteonas yra ne tik viešas, bet ir asmeniškai reikalas, kadangi išsprendžia sunkų klausimą ateičiai daugeliui asmenų. Reikia, todėl tikėtis, kad sumanymas bus tinkamai įvertintas visuomenėje ir turėsime lietuviškus amžino poilsio namus mirusiesiems, taip kaip turi kitos tautos ir organizacijos.

Greitu laiku bus prarastas atsiklausimas tikslu nustatyti skaičių asmenų, kurie norėtų įsigyti vietas panteone, sau arba artimiesiems. Antroji eilė, teks susitarti dėl pradinio įnašo vietų užsakyti. Kaip jau minėjome, darbo pradžia teks sukelti apie 6 milijonus pežų.

Taryba tikisi, kad rasis tautiečių, kurie sutiks paaukoti, pasikolinti ar padaryti pilną savo dalies įnašą kad galima būtų užpirti žemę nedelsiant, kadangi kainos kyla. Taip pat laukiama kad tautiečiai kuo plačiau atsiliptų, per "Laiką" ar asmeniškai, su pasiūlyjimais, pageidavimais ar patarimais, kurie bus su padėka priimti ir tinkamai išnagrinėti.

Kas pageidauja, gali kreiptis šiuo reikalu į Tarybos narius, Lietuvių Parapijos, Lietuvių Centro ar Susivienijimo Lietuvių Argentinoje vadovybes.

Artimoje ateityje bus patiekta papildomų žinių visuomenės dėmesiui.

Leonardas Sruoga.

1974 m. liepos 13 d. 21 val. SLA Rūmų salėje įvyks

SLA 60 METŲ JUBILIEJAUS IŠKILMINGAS PAMINĖJIMAS

Dalyvauja visi skyriai įskaitant ir 6-ji iš Kordobos bei kitų draugiškų draugijų atstovai.

Programoje — Tautiniai šokiai ir kiti meniniai pasirodymai.

1974 m. liepos 20 d. 21 val. SLA Rūmų salėje įvyks

PING - PONG, ŠACHMATŲ IR TRUCO CHEMPIONATAS

Įžanga — Laisva auka.

Visus maloniai kviečia

SLA Centro Valdyba.

1974 m. liepos 27 d. 22 val. SLA Rūmų salėje įvyksta

IŠKILMINGA SUKAKTIES VAKARIENĖ

griežiant "ATLANTIC" orkestui.

Iš anksto užsisakykite įžangą pas sekančius asmenis: p. J. Rudėnas 69-7532; p. L. Stankevičius 241-0933 ir p. J. Stalioraitis 247-1921.

Visus maloniai kviečia

SLA Centro Valdyba.

1974 m. rugpiūčio 10 d. 21 val. SLA Rūmų salėje įvyksta

SINFONINIO ORKESTRO IR CHORO KONCERTAS

Koncertui — Laisva auka, o "Lunch" užsisakykite įžangą.

Visus maloniai kviečia

SLA Centro Valdyba.

ARGENTINOS LIETUVIŲ CENTRAS

Tabare 6950, Cap. Fed., 1974 m. birželio mėn. 23 d. (sekmadienį), 12 val. savo patalpose ruošia

Antanų, Jonų, Petrų ir Povilų PAGERBIMĄ — PIETUS

Grieš orkestras "OSTENDE".

Prašome bilietus įsigyti iš anksto arba rezervuoti telefonais. Skambinkite: A. Ruplėnas: 601-2989; V. Misiūnas: 601-2830; J. Gaidimaukas: 766-1730; J. Mičiūdas: 601-Arg. Liet. Centro Valdyba.

Dr. Vytauti Dambrai ir jo šeimai apleidžiant Argentiną, yra ruošiamos

IŠKILMINGOS IŠLEISTUVĖS

Įvyks Lietuvių parapijoje šių metų liepos 14 d. sekančia tvarka:

11 val. šv. Mišios lietuvių bažnyčioje p. Dambravų intencija;

12 val. Pietūs, Lietuvių salėje.

Pietų metu lietuviška muzika ir meno programa.

Visus lietuvius nuoširdžiai kviečiame dalyvauti.

Jūsų laukia

Rengėjai — Argentinos lietuviai.

LIETUVIAI visame Pasaulyje

• Choreografė ir šokėja Birutė Vaitkūnaitė Nagienė paruošė medžiagą naujam šokio veikalui, panaudodama lietuvių liaudies moytvus. Ji gavo pakvietimą dėstyti epizodinį kursą Montreolio universitete.

• "Išėivių Draugas" vienintelis Škotijos lietuvių laikraštis, sausio mėn. sukako 60 metų amž. Jis yra vienas iš seniausių lietuvių laikraščių išėivijoje. Nuo 1934 m. jį redaguoja Škotijos lietuvių kapelionas kun. Juozas Gutauskas.

• Dr. Ona Vyšniauskienė, Nykoepingo mieste, Švedijoje, gavo teises dirbti gydytojos darbą. Kilusi iš Vilniaus krašto, ji po karo išvyko į Lenkiją ir tik prieš keletą metų jai pavyko su sūnum atvykti ir apsigyventi Švedijoje.

• Skandinavijos Baltų archyvas išleido atsišaukimą į baltiečius ir jų bičiulius švedus testamentu užrašyti savo asmeninius archyvus, bibliotekas, fotografijas, laiškus, laikraščių iškarpas ir kitokią vertingą medžiagą, liečianti baltiečių veiklą užsienyje. Baltų archyvas įsteigtas 1966 m. Stockholme ir glaudžiai bendradarbiauja su Švedijos valstyb. archyvu.

• Geelongo (Australija) lietuviai atsakė savaitgalio poilsio ir visą laiką įtemptai dirbo prie Liet. Bendruomenės namų galutinio užbaigimo darbų.

• Garsiam Sao Paulo pastato Joelma gaisre, kuriame žuvo apie 200 žmonių, buvo sužeisti du lietuviai.

R. KALANTOS METINĖS KAUNE

Romo Kalantos tragedijos metinių progą Kaune buvo jaučiamas karo stovis. Milicininkų knibždėjo ne tik Laisvės alėjoje, bet ir visame Kaune. Milicijos uniforma perrengti net kareiviai. Milicininkai budėjo apsišarvavę "bananais" ir radio siųstuvais. Iš įstaigų ir mokyklų paskirti žmonės budėti ir palaikyti tvarką gatvėse. Gegužės 14 d. (1973 m.) Laisvės alėja buvo pilna žmonių, tačiau milicija jiems neleisdavo sustoti. Naktį prieš gegužės 14-tąją ant Kauno miesto Vykdomojo komiteto pastato suplevė savo trispalvė vėliava, bet ji buvo greitai pastebėta ir nuimta. (Ši žinia gauta iš vieno saugumiečio). Visi asmenys išdrįsę padėti gėlių ant R. Kalantos kapo ar jo susidėginimo vietoje, buvo areštuoti. Kiek areštuotų, nežinia. Tumpai paminėti R. Kalantos metinės, Kauno jaunimas susibūrė Centriniam bulvare. Romo Kalantos mirties metinės praėjo be ypatingesnių incidentų.

Pagrindiniai demonstracijos dalyviai šį kartą buvo kareiviai ir milicininkai akivaizdžiai parodę, kaip tarybų valdžia bijosi laisvos minties. Tomis dienomis daug mokinių dėl įvairių priežasčių buvo iš Kauno išvežti. Kai kuriose mokyklose užsiėmimai truko nuo 8 val. ryto iki 10 val. nakties, kad tik moksleiviai negalėtų išeiti

• Albury mieste, Australijoje, gyvena muzikas Rikardas Urbanavičius, Kauno universitete studijavęs chemiją, radio mechaniką. Australijoje pradžioje vertėsi radio mechanika ir dirbo foto laboratorijoje. Dabar yra Alburio simfoninio orkestro vadovas. Orkestre groja ir jo vaikai: celistas Henrikas, smuikininkas Rikardas, Irenė yra gitaristė ir dainininkė, o Jonas mokosi smuiko.

• Ateivių eiles Izraelyje papildė du žydų kilmės rašytojai iš okup. Lietuvos - 1934 m. gimęs Icchokas Meras ir 1908 m. gimęs Girsas Oserovičius. Pirmasis pagarsėjo autobiografinė knyga "Geltonas lopas" ir kitais romais, vaizduojančiais žydų problemas nacių okupacijos metais. Jo lietuviškai parašyti romanai yra išversti net į keletą kalbų. Gyvendamas Izraelyje I. Meras žada ir toliau rašyti lietuviškai. G. Oserovičius — poetas, rašęs žydų "jidish" kalba.

• "Manchester Evening News" plačiai aprašė apie filmų ir scenos aktorę Rūtą Kilmonytę Lee, išskeldamas jos labdaros veiklą. Be aktorės darbo, ji daug laiko skiria draugijoms kovai su vėžiu, rūkymu ir širdies ligomis, dalyvaudama jų valdybose ir netgi yra įsteigusi savo organizaciją remti protiniu požiūriu neišsivysčiusiems vaikams. Rūta taipgi yra narė Los Angeles miesto planavimo ekonominės tarybos ir miesto gamtos apsaugos tarybos. Dienraštis taip pat priminė, kad 1964 m. Rūta iš okup. Lietuvos atsivežė į Los Angeles savo senelę, susilaukdamą nemažo spaudos dėmesio.

į miestą. Be to, besimokantiems gegužės 14 įsakyta nepasirodyti Laisvės alėjoje, uždrausta net į parduotuves eiti.

S. KUDIRKAI — JAV PILIETYBĖ

Simo Kudirkos išlaisvinimo akcija smarkiai išvystyta Š. Amerikoje. Tuo reikalu dirba lietuviai ir amerikiečiai. Lietuviai turi gerą draugą Kongrese — Illinois kongresmaną Bob Hanrahaną. S. Kudirkos reikalą šis iškėlė Kongrese. Pirmoj eilėj iš Kremliaus norėta ištraukti žinią, ar Kudirka ir jo šeima yra gyvi ir kur jie randasi, tačiau atsakymo nesulaukta.

Pagrindas pilietybei gauti yra S. Kudirkos motinos Marijos gimimas Brooklyno mieste, JAV. Angelų Karalienės parapijoje Brooklyne lankėsi JAV. Valstybės departamento pareigūnai, tikrino parapijos metrikų knygą, kurioje yra užregistruota 1906 m. Marijos Kudirkos gimimo informacija. Vėliau smulkiai buvo išklausinėjama L. Bendruomenės atstovė Daiva Kezienė ir vienas žmogus, kuris pažino S. Kudirkos motiną Lietuvoje.

Organizacija, vadinama "Seamen's Education Federation" yra kontraktavusi vieną advokatą, kuris sutiko išnagrinėti Kudirkos pilietybės teisinį statusą, jeigu

• Kanadoje 1962 m. buvo 150 lietuvių turinčių tabako ūkius, apimančius apie 2600 ha. žemės. 1972 m. jų buvo 100 su 2200 ha. žemės, turį teisę auginti tabaką, kuris yra valdžios kontroliuojamas. Lietuviai išaugino apie 10 milijonų svarų, arba apie 8 nuosimčius viso Kanados tabako. Vidutinis ūkis - 20 hektarų, kurio vertė apie 100.000 dolerių, metinė apyvarta apie 30.000 dol. Dauguma jų gyvena Delhi ir Rodney apylinkėse, Ontario provincijoje.

UŽ KA TRENTIS?!

PAVERGTIESIEMS IR LAISVIESIEMS LIETUVIAMS

Šiurpūs 1941 m. birželio įvykiai, — pirmosios masinės lietuvių deportacijos į tolimuosius Šiaurinės Azijos plotus vergų darbams, kančiai ir mirčiai, — mena ir per amžius mins lietuvių tautai tris dalykus:

- 1) Sovietų Sąjungos klastą ir jos apgaulingą dvideidę politiką: 1939 m. užkariama Lietuvai vadinamoji abišalės pagalbos sutartis ir maždaug tuo pat metu, kaip matyti iš Sierovo instrukcijos, jau paruošiamas lietuvių tautos naikinimo planas;
- 2) Sovietų Sąjungos užmačią okupuoti Lietuvą, kaip buvo susitarta su Nacių Vokietija; ir
- 3) Sovietų Sąjungos kėsiai išnaikinti lietuvių tautą ar bent surusinti Lietuvos žmones.

Kasmetinis ypatingas šių įvykių iškėlimas yra ne tik lietuvių tautos gilus liūdesio, bet ir kieto laisvės ryžto išraiška. Birželio šiurpulingieji įvykiai davė pradžią, kaip vėliau paaiškėjo, Sovietų Sąjungos dar prieš Lietuvos okupaciją suplanuotam lietuvių tautos genocidui, kuris nėra liovėsis ir dabar ir ligi šiol, keisdamas naikinimo būdą, yra pareikalavęs per visas okupacijas nepaprastai didelės kraujo aukos — maždaug ketvirtadalio Lietuvos žmonių.

Lietuvoje, kur sovietinis okupantas tuojau griebiasi sugniuždyti dar pačioje užuomazgoje bet kokį laisvės poreikį, surakinto lietuvių širdis giežia apmaudu, verda krauju, — tačiau jo išsivadavimo ryžtis kietėja.

Akivaizdoje tebetrunkančios Lietuvos sprespaudos ir nesiliaujančio sistemingo lietuvių tautos naikinimo, šiurpulingieji birželio įvykiai įpareigoja laisvąjį lietuvių dar labiau sukaupti savo jėgas ir sustiprinti pastangas, kad pavergtasis brolis veikia išsivaduočiau iš nuožmios vergijos.

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas, pagarbiai vertindamas lietuvių Tėvynėje atsparumą ir pasipriešinimą okupantui, ragina laisvuosius lietuvius sukaupti daugiau dėmesio mūsų tautos laisvės ir valstybės nepriklausomybės atgavimo reikalui ir suderinti kovingas pastangas Lietuvai vaduoti iš sovietinės sprespaudos.

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas.
New Yorkas, 1974 m. birželio 7 d.

paaiškės, kad jo motina tikrai yra Amerikos pilietė.

LIETUVOJ VEIKIA SLAPTOS RADIJO STOTYS

Baltimore. — Michael Parks, specialus "Baltimore Sun" korespondentas, praneša iš Maskvos, kad tenai laikraštiniškai jau turi "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos" Nr. 9, ir tenai žinoma, jog ok. Lietuvoje veikia dvi slaptos radijo stotys, viena Vilniuje, kita netoli Kauno. Pasakui rašoma, kad Lietuvoje paskleista naujų peticijų, renkama parašai, protestuojančių dėl religijos persekiojimo ir diskrimina-

Okupuotoje LIETUVOJE

• Žemaitiškų dainų ir šokių vakaronę "Žiema, žiema, bėk iš kiemo" Vilniaus Čiurlionio vidurinėje meno mokykloje surengė Kurtuvėnų etnografinis ansamblis. Tris valandas trukusioje vakaronėje buvo įjungti ir žiūrovai, paragaudami žemaitiškų patiekalų.

• "Lietuvos" ansamblis, vad. P. Budriaus, paruošė naują koncertinę programą "Per tėviškėlę", skirtą Lietuvos kaimo žiūrovams. Su ta programa mano lankyti kaimuose pavasarį ir vasarą. Po pirmo spektaklio "Lietuvos" ansamblis išvyko gastrolių į Moldaviją.

• Vilniuje šiuo metu yra 607 gatvės, jų dauguma turi rusiškus vardus. Gatvių parašai lentelėse įrašyti rusų ir lietuvių kalbomis.

• Iš Lietuvos gautomis žiniomis tvirtinama, kad į ten privačius laiškus nereikia adresuoti rašomąja mašinėle, nes tada įtariama, kad tai nėra privatus susirašinėjimas ir tokie laišškai ilgiau užtrunka einant per patikrinimą.

• Rašytojos Šatrijos Raganos muziejus steigiamas Židikių miestelyje, kur Marija Pečkauskaitė yra parašiusi savo kūrinių ir ten yra palaidota.

• Iš Kauno dramos teatro pasitraukė ar greičiau buvo atleistas talentingas režisiorius Jonas Jarušas, ruošęs premjerą Jono Grušo naujosios dramos "Barbora Radvilaitė". Jo pašalinimas iš režisūros įvyko dėl to, kad komunistinė cenzūra labai sudarkydavo jo režisuojamas lietuviškas dramas ar visai neleisdama jų vaidinti, kurias lietuviai labai mėgdavę. Visose dramose labai buvo pabrėžiamas lietuviškumas.

• Ryšium su 260 metų Kristijono Donelaičio gimimo sukaktimi pr. m. gruodžio 29 d. Klaipeidoje buvusi iškilmingai atidengta skulptūra — Kristijono Donelaičio biustas. Skulptorius — Petras Deltuva. E.

• Ok. Lietuvoje pradėta elektrifikuoti Vilniaus mazgo priemiestinis susisiekimas. Lentvaryje statoma viena iš keturių traukos pastochių. Darbus vykdo Rygos tresto "Balttransstroj" kolektyvas. Numatoma elektrizuoti tris Lietuvos geležinkelio ruožus. Jie jungs Vilnių su Kaunu, Trakais ir Naująja Vilnia. Bendras linijų ilgis bus 120 kilm.

dualizmas. Tai labai priešinga komunizmo doktrinai, kuri pripažįsta sulietą, kolektyvinę sistemą.

AVIACIJOS KATASTROFA

Gruodžio 16 d. iš Vilniaus į Maskvą skridęs lėktuvas nukrito ir juo vykę keleiviai žuvo. Sovietai apie tokias katastrofas paprastai neduoda žinių, tat negalima žinoti kiek žmonių žuvo, kas žuvo ar išliko gyvų keleivių, tačiau iš sovietų spaudos skelbiamų užuojautų matyti, kad toje katastrofoje žuvo: Vilniaus universiteto katedros vedėja Ludmilė Steponaitienė, docentas Petras Baublys, docentas Raimondas Lučinskas, Sveikatos apsaugos ministerijos vyr. pediatrė Ona Šiurplienė. Taip pat minimi "Lietuvos Civilinės Aviacijos" darbuotojai: Steponas Boika, Eugenijus Karnyla, Ivanas Zinavjevas, Juozas Olašas, Juno Samojevas, Marija Krikova, Aleks. Krestjaninovas.

Mokslas + Menas + Literatūra

BALTIJOS JŪROS KOPOS

Užmario kopos savo grožiu nustebina kiekvieną, kuris jas pamato. Bet jos seniau ir žalos yra pridariusios. Kopus juk ne kas daugiau, kaip kalnai palaido smėlio. Jūros bangos kadaise nešė smėlį iš toli ir vertė jo sluoksnį ant sluoksnio. Vėliau jį graibstė vėjas ir nešiojo iš vietos į vietą, kaip miltus. Šiame žemės sklypely kažkodėl apsigyveno

pastatai, gal visai supuvę, buvo palikti. Susidarė vėliau apie paskendusius smėly kaimus daug legendų ir pasakojimų. Iš tikrųjų tačiau tebuvo smėliu užneštos senosios sodybų vietos, apgriautos krosnys ir šiaip likučiai.

Kopoms pasislinkus pirmyn, kai kurios sodybos vėl iškilo tačiau ne vien jos, bet ir dar senesnių laikų liekanos. Kai kurio-

žmonės. Gal jiems patogiau buvo plaukioti į jūrą žvejoti. Išdygo sodybos ir kaimai visame užmarij ir manė visi, kad gyventi bus galima. Tačiau įnyko slinkti smėlis ir žuvo jame net šeši kaimai — Kuncai, Prėdynė, senoji Nida, Nagliai, Karvaičiai ir Pilkopiai.

Minimi čia kaimai prasmego į smėlį ne per vieną dieną. Vėjas nenešė smėlio kalnų, o pustė jį gal kiek smarkiau kaip žiemą sniegą. Sodybos pirmiausia buvo užneštos ligi pamatų, per metrą nuo žemės. Gyventojai suprato, kad iš to nieko gera negali išeiti ir ėmė trobesius griauti ir gabenti į kitas vietas, kur smėlis jau negalėjo pasiekti. Tačiau kai kurie

se vietose yra pastebimi juodos žemės sluoksniai. Arčiau prisizūrėjus, paaiškėjo, kad tai miškų likučiai. Matyt, kadaise visas užmaris buvo apaugęs lapuočiais medžiais. Ties Juodkrante parvyksta rasti labai senų kažkokių indų šukių, apdailintų titnago skeveldrų, akmeninių kirvukų, plaktukų akmenų grūdams malti, akmeninių gražtų ir tt. Tai rodo, kad užmaris buvo apgyventas jau žiloje praeityje. Tačiau kraštas neištirtas. O jame esama daugelio paslapčių.

Liūdnas likimas yra ištikęs ne vien tik užmario kaikiuriuos kaimus. Yra žinių, kad kažkur netoli Nemuno žiočių kadaise stūksojo Ventės miestas. Padavimai

sako, kad jis buvo pastatytas ant salos. Salą kada tai ištiko kokia tai nelaimė ir ji su visu miestu prasmego. Vietiniai gyventojai įtikinėja, kad esant giedriam orui, marėse tą vietą, kur stūksojo Ventės miestas, pastebėti visai nesunku — toji vieta esant žymiai tamsesnė. Senuose raštuose Ventė yra minima dažnai, tačiau vieta, kur ji stūksojo, nėra tiksliai nurodyta.

LATVIJOS LIETUVIŲ LAIKRAŠČIAI

Kada lietuviai pradėjo keliauti į Latviją, tikrų žinių beveik nėra. Kiek daugiau lietuvių Latvijoje atsirado po 1831 ir 1863 m. sukilimų. Dalyvavusieji sukilimuose, arba įtariamieji bėgo į Latviją ir, pakeitę pavardes, ten slapstydavosi. Taip pat dalis iš Sibiro grįžusių tremtinių važiuodavo į Latviją, nes jiems Lietuvoje buvo uždrausta apsigyventi. Dirbo žemės ūkyje ir fabrikuose. Spėjama, kad 1880-1905 m. laikotarpyje į Latviją atvyko apie 100 tūkstančių lietuvių. (A. Voroneckis, "Pirmieji išeiviai ir iškeliavimo priežastys").

Netoli Rezeknės yra seniausia lietuvių apgyventa vietovė, vadinama Ciskadų kolonija. Lietuviai ten pradėjo kurtis apie 1634 m. Profesorius K. Būgos ir E. Volterio nuomone, jie yra lietuvių dusetiškių palikuonys. Kaip jie ten pateko, nėra žinių. Bet iki mūsų laikų dar buvo išsilikę lietuviški kaimų vardai. O geležinkelio stoties vardą Subinaite, pakeitė jau nepriklausomos Latvijos vyriausybė.

1881 m. Rygoje įsteigė pirmoji lietuvių draugija "Ausra". Jos steigėjai: J. Miglovaras - Miliauskas, A. Šimoliūnas, M. Giedraitis, Česna ir kt. Bet šią draugiją iš lietuvių tuoj paveržė len-

kai ir pavadino Polskie śpiewackie towarzystwo "Ausra". Ir nepriklausomybės laikais šią mardėjančią draugiją lenkai labai stengėsi išlaikyti, kad galėtų pasigirti savo tariamuoju kultūros "senumu" Latvijoje.

Prieš pirmąjį karą Latvijoje gyvenę lietuviai bendradarbiavo lietuvių spaudoje, kuri buvo spausdinama Rytprūsijoje. Vėliau lietuviškus laikraščius jau patys pradėjo leisti ir spausdinti Latvijoje. Štai keletas jų.

"Juokdarys" - mėnesinis iliustruotas satyros laikraštis, leistas 1907 m. Redagavo L. Jakavičius. Išleista 12 numerių.

"Rygos Garsas" — Latvijos lietuvių bendrinis laikraštis, leistas 1909-1917 m. Rygoje. Pradžioje išėjo kartą, o vėliau du ir tris kartus per savaitę. Buvo populiarus laikraštis ir turėjo apie 7.000 skaitytojų. Jame bendradarbiavo žymesnieji Lietuvos rašytojai. Redagavo J. Linartas, A. Šimoliūnas, J. Bajoras, kun. J. Bikinas ir kt.

"Rygos Naujienos" — savaitraštis, leistas 1909-1915 m. Leido ir redagavo L. Jakavičius.

"Botagas" — dvisavaitinis humoro laikraštis, leistas Rygoje 1914-1915 m. Leido ir redagavo L. Jakavičius.

"Vilnis" — savaitraštis, leistas 1913-1914 m. Redagavo A. Poderis.

"Laisvas Žodis" - leistas 1917-18 m. Rygoje. Leido rusų XII armijos lietuviai kariai.

"Vilnis" — 1917 m. pakartotinai išleista 4 numeriai.

"Liuosybė" — leistas 1917 m. Leido Rygos lietuvių sąjunga.

"Darbininkų Kova" — komunistinis laikraštis, leistas 1919 m.

"Rygos Balsas" - leistas 1921-31 m. Išleista 466 numeriai.

"Naujas Žodis" - leistas 1925-

26 m. Leido jaunimo draugija "Rūta". Redagavo J. Paleckis. Vėliau šitas laikraštis buvo leidžiamas Lietuvoje.

"Laudies Balsas" — leistas 1927-28 m. Leido politiniai emigrantai.

"Laisvas Žodis" — politinių emigrantų laikraštis, leistas 1928-30 m.

"Latvijos Lietuvis" — tautinės minties savaitraštis, leistas Rygoje 1930-31 m. Išleista 8 numeriai.

"Lietuvių Balsas" — leistas 1931-40 m. Leido Latvijos lietuvių sąjunga.

"Lietuvis" — leistas 1933-35 m. Redagavo mok. J. Stabinis.

"Darbo Frontas" — politinių pabėgėlių laikraštis, leistas 1933-34 m. Redagavo V. Pilotas.

Tai buvo įvairių pažiūrų laikraščiai, kurie Latvijos lietuvių tarpe sprendė daug svarbių gyvenimo klausimų.

"E. Lietuvis".

ŽODŽIAI NEPAŽĪSTAMI, BET LIETUVIŠKI

cvakinti — lakti: Katė piena cvakina.

cvaknoti — ciksėti (apie laikrodį): Laikrodis nustojo cvaknoti.

cvaksėti — belsti, kaukšėti: Eidamas per bruką, čebatais cvaksė.

cvaksyti — tiksėti, cvaksėti: Nukabink laikrodį: jis čia man cvaksys ir cvaksys po ausia.

cvaksoti — karoti, karuliuoti: Lapuose cvaksojo mėlynos uogų kekės.

cvaktelėti — suduoti, taукšteletėti: Kažkas cvaktelėjo akmenim į galvą ir nubėgo.

cvakaluoti — dažnai kur be reikalo vaikščioti, važinėti: Jau kai tik vakaras, tai bernas ir cvakaluoja į kaimą.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

• **Antanas Maceina - KRIKŠČIONIS PASAULYJE** — Pasauliškio vaidmuo išganymo istorijoje. Išleido Krikščionis Gyvenime leidykla 1973 m. Knygu serija Nr. 10. Knygos mecenatas — Liet. Šv. Jono Krikštytojo parapija, Toronto, Kanadoje, 25-tųjų metų nuo savo įsikūrimo Anapilyje proga 402 pusl.

• **Liudas Dovydenas — KATALIAI IR BULVĖS.** Liaudies pasakų rinkinys, perleistas per labai kūrybingą L. Dovydeno vaizduotę. Pasakojimai daugiau skirti suaugusiems negu vaikams, nes autorius pažvelgia į kai kurias mūsų laikų problemas. Išleido Liet. Knygos Klubas, spaudė "Draugas" 1973 m.

• **Jonas Gailius — IŠTIESIOS RANKOS** — Poezija prozoje. Iliustruotas leidinys. Išleido ir iliustravo Bičiuliai. Spaudė "Šaltinio" spaustuvė D. Britanijoje, 205 pusl.

• **Nijolė Jankutė — SAMO EŽERO SEKLIAI.** Vaizdus pasakojimas vaikams. Išleido Liet. Knygos Klubas. Iliustracijos dail.

N. Palubinskienės 137 pusl.

• **Jonas Juodvalkis — MANO DIENOS.** Atsiminimai. Pomininis draugų leidinys. Išleido Anatol. Kairys, redagavo B. Kvilkys. Spaudė "Draugas" 1973 m.

• **Arvids Ziedonis, Jr., Jaan Puhvel, Rimvydas Šilbajoris ir Mardī Valgemaie — BALTIC LITERATURE AND LINGUISTICS.** Kolektyvinė lingvistinė studija, anglų kalboje, 251 pusl. Išleido "Association for the Advancement of Baltic Studies" — Ohio valst. universitetas, JAV.

• **FROM THE CATALOGS.** "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos" Nr. 4 vertimas į anglų kalbą. Išleido Lietuvių R. katalikų kunigų draugija, Š. Amerikoje, 1973 m.

• **Algirdas Gustaitis — LIUANIA QUIRE SER LIBRE.** Brošiūra. Išleido Jonas Kaseliūnas.

• **PLIENO SPARNAI** — Metraštis, 4 dalis 1973 m. Lei-

džia Amerikos Lietuvių Aero Klubas. Redaktoriai: V. Pasėkas ir E. Jasiūnas. Gausiai iliustruotas leidinys.

LAISVI

Pranas ir jo sūnus Algirdas BRAZINSKAI jau laisvi. Kai 1970 m. spalio 15 d. jie sovietinį lėktuvą privertė nusileisti Trebizondo aerodrome Turkijoje, Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas siuntė savo atstovą į Turkiją jų pagalbai. Po to, dar daug kartų juos lankė dr. Kęstutis Valiūnas, Vliko pirmininkas. Ten lankydamasis, jis rūpinosi ir konkrečius žygius darė, kad Brazinskai nebūtų išduoti Sovietams, ko pastarieji labai norėjo ir dėl to aktyviai veikė. Visą laiką Vlikas rūpinosi jų laisve, materiale ir morale parama bei teisiniu jų bylos gynimu. Kai buvo būtinas reikalas, Vlikas ragino laisvojo pasaulio lietuvius siųsti Turkijos vyriausybei laiškus ir telegramas su prašymu, kad Brazinskai nepatektų į Sovietų rankas. Kai 1973 m. Kalėdų pirmą dieną Brazinskai turėjo stoti į teismą,

Vlikas kvietė visus siųsti jiems kalėdinius sveikinimus. Ir vienu ir kitu atveju lietuviai labai jautriai ir gausiai atsiliepė. Brazinskai už tai jiems nuoširdžiai dėkojo. Kai 1971 m. kovo 8 d. Turkijos aukščiausiojo teismo tarpyba nutarė Branziskų bylą persvarstyti iš kriminalinės pusės, byla, dėl įvairių formalumų, buvo daug kartų atidėliojama. Iš esmės kriminalinis Ankaros teismas bylą pirmą kartą svarstė balandžio 29 d. ir toliau bylos svarstymą nukėlė birželio 11 d. Vliko paimtas Branziskų bylai ginti advokatas Celal Yardimci laišku pranešė, kad jis tikis jog birželio 11 d. paskirtas teismo posėdis ir ligi to meto būsiantis paskelbtas amnestijos įstatymas gali būti lemtingi Branziskų laisvei. Turkijos parlamento priimtas amnestijos įstatymas prezidento buvo pasirašytas gegužio 18 d., ir pagal jį Brazinskai gavo laisvę. Dabar Vlikas rūpinasi Branziskų saugumu ir skubiu jų iš Turkijos išvežimu.

New Yorkas, 1974 m. gegužio 22 d.

ELTA.

LIEUVIO SPAUSTUVĖ LONDONE

"Europos Lietuvis" rašo, kad istorikui A. Krausui (jau miręs), pavyko surasti Fr. Harrisono parašytą knygą "Book about Books" ("Knyga apie knygas"), kurioje rašoma, kad 1480 m. pirmąją Londone paustuvę įsteigė mūsų tautietis John Letton. Spėjama, kad anglai mūsų tautiečio pavardę gerokai iškreipė. Pagal tarimą iš a padarė e, prirašė dvigubą t ir galūnę as visai nubraukė.

Ta Latono įsteigta spaustuvė veikė apie 7 metus. Svarbu, kad tai buvo pirmoji Londono spaustuvė, ją įsteigė lietuvis, kuris 1480 m. pradėjo anglams spausdinti knygas. Šalia kitų atliktų žymesnių darbų, toje lietuvių spaustuvėje buvo 1486 m. išspausdinta Popiežiaus Inocento VIII-jo bulė. Ta bulė pop. Inocentas (1484-1492) patvirtino karaliaus Henriko VII-jo ir Elžbietos iš Yorko santuoką. Vėliau tą spaustuvę J. Latonas perleido belgui W. Machlinia.

• **Viktoras Diminskas** yra paskirtas Lietuvos laisvės kovų muziejaus vedėju Čikagoje.

SEKMADIENIO
R I M Ć I A IDIEVO TARNO ARKIV. JURGIO MATULAIČIO
ATMINČIAI

Prieš 46 metus, sausio 27 d. Kaune, po sunkios trūkusių apendicito operacijos, užgeso šviesi Lietuvos Bažnyčios ir Tautos žvaigždė Marijonų Vienuolijos Atnaujintojas, vyriausias jos Vadovas, buvęs septynerius metus Vilniaus vyskupu, Šv. Sosto Apaštališkasis Vizitatorius Lietuvai arkivyskupas Jurgis Matulaitis - Matulevičius. Jo mirtis sukrėtė visą Lietuvą ir apgaubė gedulo šydu. Prie jo kapo to meto Lietuvos prezidentas Antanas Smetona kalbėjo:

Vilniaus arkivysk. Jurgis Matulaitis, jo beatifikacijos byla pradėta Romoje. Beatifikacijos medžiaga renkama Lietuvoje, Lenkijoje ir Š. Amerikoje.

"Varpai apraudojo, gedulo vėliavos apgailėjo, spauda aprašė arkivyskupą Jurgį ir jo nuopelnus, padėtus Bažnyčiai ir Tėvynei. Nuoširdžiomis maldomis ir religinėmis apeigomis jį atlydėjo čionai Bažnyčios hierarchai ir didelė minia tikinčiųjų.

Arkivysk. Jurgio vienuolio mirtis ne vieną giliai sugraudino, ne vienam giminei, gyvenimo ir darbo draugui nuriedėjo per skruostus gaili ašarėlė. Pasigedo jo Bažnyčia, kuriai jis iš visos širdies tarnavo, pasigedo ypačiai jo svajonių vaisius — Marijonų Vienuolija, kurioje jis tiek daug vilties įdėjo. Mirė didysis asketas, kuris tiek daug ryšių turėjo ne vien su lietuviais, bet ir su plačiausia katalikų visuomene.

IŠ KATALIKIŠKO PASAULIO

• Opus Dei vienuolija, kuriai iššventino iš savo tarpo prikaluso profesionalai katalikai 51 asmenį kunigu. Naujieji gyvena pasaulietiską gyvenimą, kunigai yra įvairių 16 tautų ats-

PAGARBA IR TIKĖJIMAS

Štai Bažnyčios Vyriausybė atėjo atiduoti jam pagarbos ženklą, atvyko paskutinį kartą su juo atsisveikinti mūsų vyriausybės atstovai, kurių vardu aš tariu šiuos žodžius. O ką gi mes norime jam pasakyti, sakydami sudiev? Ar kad mes jį užmiršime? Gal būt... Tai tiek priprastas žmogaus silpnumas yra tas užmiršimas. Bet kad ir mes užmiršime, jo neužmirš nei Bažnyčia, nei Lietuvos tauta su savo valstybe".

Laidotuvių dieną minių minios palydėjo mirusį arkiv. Jurgį į amžinojo poilsio vietą — į Kauno bazilikos kriptą, kur jis atgulė šalia paskutinių Žemaičių vyskupų: Valančiaus, Paliulionio, Cirtauto. Bet žmonės jau tada nujautė, kad čia laidojamas ne paprastas žmogus, o būsimas šventasis. To jie niekad nepamiršo. Prie uždarytos kriptos durų nuolat būdavo dedamos gėlės, uždegamos žvakės. Praeidami žmonės suklypdavo prie kriptos vartų pasimelsti, paprašyti įvairių malonių per arkiv. Jurgio užtarimą, kuriuo jie tvirtai tikėjo.

KŪNO PERKĖLIMAS

Dėl pasitaikančių pavasario metu didelių potvynių, Nemuno ir Neries santakoje vandens išsiliejimo į Kauno miestą, buvo apsemta nekartą ir Kauno bazilikos kriptą — požemis, kur palaidoti vyskupai. Buvo pavojaus, kad vanduo sunaikins ir arkiv. Jurgio kūną. Tada kilo sumanymas perkelti jo žemiškuosius palaikus į Marijampolės bažnyčią, kurioje jis buvo pakrikštytas, priėmė pirmuosius Sakramentus, kur buvo palaidotas tiesioginis jo pirmatakas, "baltųjų" marijonų generolas Tėvas Vincentas Senkus.

Kūno perkėlimo iškilnės įvyko 1934 m. spalio mėn. antroje pusėje. Kauniečių minios su gailėsčiu palydėjo Kauno gatvėmis į stotį savo "šventojo" kūną, o Marijampolėje jo sutikti susirinko visi Lietuvos vyskupai, Šv. Sosto Atstovas mons. A. Samorė (dabar kardinolas), valdžios žmonės, daugybė kunigų iš visos Lietuvos ir nesuskaitomos minios tikinčiųjų. Po gedulingų pamaldų arkivysk. Jurgio Matulaičio kūnas, dar Kaune įdėtas į naują karstą, buvo padėtas granitiniame kape Marijampolės bažnyčios vienoje šoninėje koplyčioje. Virš kapo buvo įmūrytas dail. Zikaro gamintas arkiv. Jurgio bronzinis portretas, o ant kapo išrašyti arkiv. Jurgio testamentiniai žodžiai: "Rikiuokitės ir pasišveskite". Ir vėl kapas paskendo gėlėse ir žvakėse. Žmonės net iš toli atvykdavo pasimelsti prie jo kapo. Vieni padėkoti už gautąsias per jo užtarimą malones, kiti jų paprašyti savo dvasios ir kūno reikaluose. Ne kartą, gavę kurią nors malonę, už ją padėkoję karšta malda, palikdavo ant kapo raštelį — gautosios malonės aprašymą.

Visų atmintyje liko to meto Telšių vyskupo Justino Staugaičio, artimo arkiv. Jurgio draugo, pamokslė pasakyti žodžiai: "Ateis laikas, kada mes čia rinksimės prie Jurgio kapo ne už jį, bet į jį melstis, kaip į mūsų šventąjį pas Dievą".

(tąsa sek. Nr.)

Kun. J. Vaišnora, MIC.

tovai. Ši vienuolija išventina kunigais tik tiek savo narių, kiek jų reikia vienuolyno veiklai. Šiaip jos nariai darbuojasi įvairiose profesijose, savo pavyzdžiu ir darbu vesdami žmones į Dievą. Šiai vienuolijai priklauso 56.000 narių, kurių mažiau kaip du procentai yra kunigai.

• 450 čekų tremtinių buvo priimti popiežiaus Povilo VI audiencijoje. Popiežius skatino juos laikytis savo tikėjimo ir savo kalboje kreipėsi į čekoslovakų komunistų valdžią, prašydamas gerbti čekų katalikų teises krašte. Čekoslovakijoje šiuo metu vyksta smarkus katalikų persekiojimas.

• Warmijos vyskupijoje, Lenkijoje, buvo pradėta parengiamoji byla siekiant kard. Stanislovą Hosijų paskelbti palaimintuoju. Kard. Hosijus buvo mokslininkas ir humanistas, gimęs 1504 m. Vilniuje. Mokėsi Krokuvoje ir Italijoje. Nuo 1933 metų buvo Lietuvos — Lenkijos karaliaus sekretorium. Vėliau buvo Kulmo vyskupu. Popiežius Paulius IV — vysk. Hosijų pakvietė į Romą prie diplomatinės misijos ir pakėlė į kardinolus. Kard. Hosijus daug prisidėjo prie Bažnyčios reformų pravedimo Tridento Bažnyčios susirinkime.

• Tėvai saleziečiai, kurie yra įsikūrę Romos priemiesty Frascati, priima svečius, atvykusius iš kitų kraštų aplankyti Romos. Namai atremontuoti ir turi pakan-kamai vietos. Susisiekiama su Roma patogus.

• Albertas Stalioraitis iš Š. Amerikos (St. Joseph, Mich.) nuykio į Romą studijuoti teologijos mokslus bei ruošti kunigystei lietuvių šv. Kazimiero akademijoj.

KATAL. PERSEKIOJIMAS OKUP. LIETUVOJ

LAIŠKAS MOKYTOJUI

(Iš "Liet. Kat. Kronikos" Nr. 7)

Mielas mokytojau,

Mudu esame tos pačios lietuvių tautos vaikai, abu mus riša ne tik kraujas, kalba ir paveldėta kultūra, bet ir rūpestis tautos ateitimi. O tautos ateitis — mūsų vaikai. Mudu abu su viltimi, rūpesčiu ir meile žvelgiame į juos. Aš į savo vaikus, Tu — į savo, į mano, į daugelio kitų, kurie kiekvieną dieną susirenka į klasę. Nuo to ką duosime šiems vaikams, kokius žmones iš jų formuosime, priklausys mūsų tautos ateitis. Todėl didžiulė atsakomybė už jų ateitį gula ant mūsų pečių.

TĖVO TIKSLAS —
RELINGAS IR DORAS
LIETUVIS

Suprasdamas gerai tėvo pareigas ir atsakomybę, aš stengiuosi savo vaikams nuo mažens įdiegti tuos principus, kurie visą gyvenimą jiems padėtų išlikti teisingais, dorais ir tvirtais žmonėmis. Jus gavau aš iš savo tėvų, su tvirtinę gyvenimo patirtimi, apsprendęs juos savo protu ir sąžine ir juos perduodu savo vaikams. Iš kitos pusės, turiu tam teisę. Mes, tėvai, vaikus pašaukėm į gyvenimą, juos matiname,

rengiame, auginame. Niekas nedraudžia man savo vaikus rengti tuo ar kitu drabužiu ar maitinti maistu, kuris man atrodo vaikui reikalingas, tad niekas negali man drausti perduoti vaikui tuos idėjinius ir moralinius principus, kurie, mano įsitikinimu, žmogui yra reikalingiausi. Žinau, kad negalima meluoti, vogti, žudyti ir tai stengiuosi įdiegti savo vaikams. Žinau, kad gera yra dorai elgtis, būti teisingam, mylėti artimą — šitai noriu įtikinti savo vaikus. Taip pat žinau, kad reikia kovoti su savo ydomis, silpnybėmis. Tai kovai ruošiu savo vaikus. Iš gyvenimo patirties žinau, kad ta kova yra sėkmingiausia, kai žmogus jaučia atsakomybę ne tik prieš žmones, bet ir prieš Dievą. Todėl jaučiu pareigą savo vaikus auklėti religiskai ir nenoriu, kad šią pareigą atliekant, man kas nors kliudytų. Be to, ir Tu, mokytojau, tvirtini, kad tėvai turi pareigą vaikus auklėti...

MOKYKLOS KRYPTIS:
ATEISTAS,
KOMJAUNUOLIS

Savo vaikus aš auklėju ne vienas. Iš namų juos leidžiu į mo-

kyklą. Ten juos auklėti pavedu Tau. Bet noriu, kad Tu pratęstum mano darbą, o ne jį griautum. Noriu, kad tu mano vaiką apginkluotum mokslo žiniomis ir jomis naudotis gyvenime. Tačiau man skaudu, kad tu užuot stėtės, imi griauti, imi niekinti mano ir mano vaiko įsitikinimus ir prievarta bruki ateizmą. Jeigu Tu nevertini mano įsitikinimų, palik juos ramybėje, kaip aš ne puolu ir neniekinu tavųjų. Mokyk mano vaiką skaityti, rašyti, aiškink matematikos ir fizikos taisykles, bet nekrepk šių dalykų, prieš principus, kuriuos aš gerbiu. Tu nežiūrėdamas mano norų, mano vaiką verti stoti į pionierių ar komjaunimo organizaciją ar ateistų būrelį. Tu jo įsitikinimus pajuoki sienlaikraštyje, stenduose, ateistiniuose vakaruose ir paskaitose. Tu prievarta brauniesi į jo sąžinę.

REZULTATAS:
AUKLĖTINIS
SULUOŠINTAS

Ir jei mano vaikas bus silpnas, arba aš būsiu nesugebėjęs jo visapusiškai užgrūdinti, Tu jį suluošinsi, išmokysi veidmainiauti, netikėti tėvu arba mokytoju, o greičiausiai jais abiem. Ar nepradės mano vaikas tada blaškytis, ar nepradės apgaudinėti Tavo ir manęs, ar neims ieškoti įtartinių pramogų, paviršutiniškų

džiaugsmų, ar nenueis ten, kur nei Tu, nei aš nenorime, kad nu-eitų? Ar bus jam brangūs kilnieji idealai? Ar rūpės jam tautos ateitis? Liaudies gerovė? Gal jis virš paprastu egoistu be kilnesnių siekimų. Ar daug tada bus džiaugsmo iš tokio jaunuolio Tau ir man? Ar bus nauda tautai ir žmonėms? O mūsų tauta nedidelė, todėl kiekvienas jos narys yra brangus ir reikalingas. Juo labiau kiekvienas jaunuolis, kiekvienas besiskleidžiantis žiedas turėtų būti sveikas ir gražus! Taip, mielas Mokytojau, vaikai mūsų ateitis, mūsų tautos ateitis, ir mes turime rimtai susimąstyti, kaip su šia ateitimi elgiames. Tiesa, Tu pasiteisini, kad taip liepia, kad Tu vykdai kažkieno nurodymus, valią. Gal Tu pats to nenori ir taip nedarytum, jei nuo Tavo priklausytų. Labai tuo tikiu. Bet vis dėlto prisimink, kad vaikas mano, o ne tu, kurie Tave įpareigojo auklėti jį priešingai mano auklėjimui. Atmintk tą didžiulę atsakomybę savo tautai. Jos ateitis, jos gyvybiniai reikalai Tave taip pat turėtų įpareigoti. Ar nebijotum stoti prieš tautos teismą? Ar galėtum gryna sąžine atsakyti, kad niekuomet nekeitei žmogui ir tautai švenčiausių dalykų į didesnę algą ir saugią ramybę?

Pagaliau pinigai. Tie pinigai, kuriuos Tu gauni už savo darbą, yra mano ir kitų mokinių tėvų

uždirbti. Bet į tėvų norus, kaip turi būti auklėjami vaikai, atsižvelgti nenori.

Nenoriu, Mokytojau, Tau nurodinėti, kaip turi dirbti. Tai tavo, pedagogo, dalykas. Dirbti su jaunu žmogumi iš tikrųjų nelengva. Auklėti vaiką ar jaunuolį, formuoti jo charakterį, tai tikrai didelis, atsakingas ir sunkus darbas. Todėl šiame darbe neturėtų būti vietos ir laiko griauti tai, ką aš esu padaręs. Priešingai, čia mudievi abiem reikia bendradarbiauti, vienas kitam padėti. To iš mūsų reikalauja tėvo, mokytojo, mudviejų abiejų — mažos lietuvių tautos sūnų pareiga!

Tavo mokinio tėvas.

Pastaba. Šis laiškas paskelbtas slapta išeinančiame žurnale ok. Lietuvoje "Lietuvos Kat. Bažnyčios Kronikoje" Nr. 7, sąryšyje su šiuo metu nepaprasta antireligine kova vedama mokyklose. Mokiniai yra prievarta verčiami stoti į ateistinius būrelius ar komjaunuolius yra persekiojami už lankymą bažnyčios. Mokiniai, kurie dalyvauja pamaldose yra išmetami iš mokyklų ir dažnai be teisės įstoti į kitą mokyklą. Tikinčių mokinių karikatūros yra kabinamos sieniniame laikraštyje, jie yra visaip pajuokiami, jiems statomi blogi pažymiai iš mokslo dalykų. Šiuo metu yra tėvai ir mokytojai nesutarime. Štai dėl ko ir šis laiškas.

IŠ BERISSO LIETUVIŲ PADANGĖS

**MOTINOS DIENOS MINEJIMAS
"MINDAUGO" DRAUGIJOJE**

Gegužės 26 d. su šventomis Mišiomis "Mindaugo" draugija prisiminė savo gyvas ir mirusias motinas, Marijos Krikščionių pagalbos bažnyčioje. Mišias atnašavo ir atitinkamą pamokslą pasakė kun. J. Petraitis.

Po pamaldų šeimyniškas motinų pagerbimas įvyko "Mindaugo" draugijos patalpose su paskaita, menine programa ir vaišėm.

Tai diena! pritaikintą žodį tarė P. Gudelevičius, o vaidinimą "Aš bulvių neskusiu" paruošė Pranas Strolia, kuris po ilgai užtrukusios pertraukos vėl atgaivino mindaugiečių vaidinimo meno mėgėjus. Veikalingą parašė jis pats ir vaidino drauge su Bronium Marcinkevičium, Jane Stočkūniene, Zuzana Mikelaitiene, kuriems susirinkusieji nepagalilėjo nuoširdžių katučių.

Po to sekė dainelės, kurias atliko "Pumpurėlių" ansamb. dalis. Jiems planu lydėjo Leon. Gabriūnas, o jaunasis akordeonistas Aleksandras Šaulys pagrojo keletą lietuviškų ir argentiniečių melodijų.

Meninei programai pasibaigus, visas motinas sveikino kun. J. Petraitis. Programai vadovavo Valentina Bukauskaitė de Peršio. Vaišių metu svečiai džiaugėsi suorganizuota švente ir tarėsi dėl tolesnės veiklos.

JAIKUS GIMTADIENIS

Ilgametė Berisso miesto gyventoja Elena Sakalauskaitė Mekšriūnienė, švėsdama savo 70 metų sukaktį, šių metų gegužės 25 ir 28 d. susilaukė daug sveikintojų, kurie ją ta proga apdovanojo įvairiomis dovanomis, pv. kun. Petraitis dovanuoja savo dar-

bo paveikslą, Solenizantė svečius turtingai pavaišino.

Elena ir Petras Mekšriūnai pasižymi nuoširdžiu vaišingumu, pagelbsti lietuvių kunigams atliekant jų darbą Berisso mieste, priglausdami juos savo namuose nakvynei ir palydėdami pas ligonius bei asistuoti daami bažnyčioje. Už tai jiems lietuvių kunigai nuoširdžiausiai dėkoja.

Sventės metu sveikinimo žodžius tarė: kun. J. Petraitis, Pijus Sakalauskas, Juozas Šiušis ir Pijus Gudelevičius.

TĖVO DIENA

"Mindaugo" draugija šių metų birželio 23 d. ruošia Tėvo Dieną. Pradžioje, kaip įprasta, šv. Mišios M. Auxiliadora bažnyčioje 17.30 val. Po to draugijos patalpose vakarienė ir tėvų pagerbimas. Visi yra kviečiami dalyvauti, bilietus malonėkite įsigyti draugijos patalpose ketvirtadieniais, šeštadieniais ir sekmadieniais arba pas valdybos narius (iš anksto).

Valdyba.

KREIPIAMĖS

Kad turėti didesnę patogumą, "Mindaugo" draugija nutarė uždengti stogą virš jėjimo į salę. Todėl kreipiamės į visus mūsų organizacijos narius, prašydami sukelti reikalingą pinigų sumą stogo dengimo išlaidoms padengti. Visi žinodami šių dienų kainas, ištieskim brolišką ranką. Valdybos nariai lankysis pas mindaugiečius namuose prašydami paaukoti kas kiek gali, taip pat prašysim ir mūsų draugijos gerų prietelių prisidėti su dosnia ranka prie šio lietuviško darbo.

Mindaugo Draugijos Valdyba.

URUGVAJUS

• Margučių šventė įvyko balandžio 20 d. ir buvo gražu. Programą išpildė vien tik mažieji "Rintukai".

Mažieji dainininkai, vadovaujami Vyt. Dorelio, pianu lydint J. Petruškevičiui, padainavo keletą dainelių. Cecilija Dorelytė pirmą vieną, o paskui su Audra Mačanskaite paskambino porą liet. melodijų.

Tautiniai šokiai — mažiausiųjų Suktinis ir Voveraitė, didesniųjų — Dzūkų polka ir Juodasis Jonkėlis, gražiai pavyko. Jų mokytojai Marcelė Dorelytė ir Povilas Mockevičius ir akordeonistas J. Petruškevičius gavo dovanų, taip pat buvo apdovanoti visi vaikai saldainiais ir knygomis už gražius margučius, kurie buvo visų gražūs. Margučių ridinimas visus smagiai nuteikė. Po to buvo šokiai. Sventę ruošė Urugv. Kultūros Draugija.

• Alfredas Stanevičius, "Ažuolyno" vadovas, kuris šiais mokslo metais studijuoja Buenos Aires universitete odontologiją. Velykoms buvo parvykęs į Montevideo. Edmundas Andriuskevičius dalyvavo jaunimo pasitarime Porto Alegre, Brazilijoje, atstovaudamas Urugvajaus lietuvių jaunimą. G. Barišauskas iš Buenos Aires su dėde ir dėdiene M. Paškevičiais iš Los Angeles, aplankė Urugvajų V. Kavaliauskaitė Černiauskienė viesėjo pas p. Grišonus.

• Mirė. Boleslovas Dailydė, Šukytė de Skuodas, Juozas Rebuta, Antanas Grigaliūnas, Ant. Čirpus, Jonas Dapkus.

UŽ MIRUSIUS

• Šv. Mišios už a.a. Juliją Bubliskienę, jos vienų metų mirimo sukaktyje, bus atnašautos Aušros Vartų liet. bažnyčioje, šių metų liepos mėn. 3 d. 18 val.

Kviečia pažįstamus ir draugus Adėlė Avulienė su šeima.

• Už a.a. Matą Andriuskevičių bus atnašautos šv. Mišios Aušros Vartų liet. parap. bažnyčioje, šių metų birželio 29 d. 10 val.

Kviečia gimines ir pažįstamus žmona Agota Andriuskevičienė.

• Šv. Mišios už a.a. Celija Masiūlionytę Markūniene, jos vienų metų mirties sukaktyje, bus atnašautos šių metų liepos 14 d. 19 val. bažnyčioje N. Sra. de las Gracias, Condor 2150, Cap. Fed.

Gimines ir pažįstamus kviečia vyras Stasys Markūnas, duktė Birutė ir sūnus Adolfas su šeimomis.

• Už a.a. Feliksą Vitkauską ir jo mamytę Oną Vitkauskienę, abiejų 5 metų mirties sukaktyje, bus atnašautos šv. Mišios Aušros Vartų liet. bažnyčioje, š. m. liepos m. 6 d. 9 val.

Kviečia artimuosius ir pažįstamus žmona Marija Vitkauskienė ir sūnus Feliksas su šeima.

• Už a.a. Mariją Aladovičiūtę Andrullionienę, jos dviejų metų mirties sukaktyje, bus atnašautos šv. Mišios Aušros Vartų liet. bažnyčioje, šių metų birželio 30 d. 10 val.

Kviečia artimuosius sūnus Stasys Andrullionis su šeima.

• Už a.a. Petrą Rimšą, jo vienų metų mirties sukaktyje, bus atnašautos šv. Mišios Aušros Vartų liet. parap. bažnyčioje šių metų liepos mėn. 2 d. 9 val.

Kviečia atsilankyti gimines ir pažįstamus žmona Antonia Jasiūnaitė Rimšienė ir duktė Teresė Petraitienė.

MŪSŲ MIRUSIEJI

† Veronika Girnytė Gaščiūnienė, 68 m. amž. šv. Cecelijos ir "Aušros" chorų narė po trumpos ir netikėtos ligos mirė š. m. gegužės 25 d. Tandil mieste, kur, pasijutusi blogai nuvyko pas savo seserėną dr. Mario Pečelį, kuris drauge su kitais daktarais stengėsi ją išgelbėti, bet jau buvo per vėlu. Velionė buvo kilusi iš Varžų km. Taujienų valsč. Ukmergės apskr. Į Argentiną atvyko 1930 m. Apsivedė su Jonu Gaščiūnu ir visą laiką gyveno Com. Rivadavia mieste. Vyrui mirus 1957 m. persikėlė gyventi į Buenos Aires, gi jos sūnūs liko gyventi C. Rivadavia. Nulūdime liko sūnūs: Bronislovas su žmona Sofija Savino (anūka Eduardo, Alfredo, Marcelo), Juan Carlos, marti Marta Fanego (anūka Carlito, Juancito ir Veronika), sesuo Marija Pečelienė su vyru Kazimieru, seserėnas Osvaldo — visi gyvena C. Rivadavia ir seserėnas dr. Mario Pečelis su šeima gyv. Tandil mieste. Palaidota Tandil mieste. Į laidotuves iš C. Rivadavia buvo atvykę sesuo ir abu sūnūs su žmonomis. Mūsų laikraščio bendradarbi p. Marijai Pečelienei, reiškiamo gilią užuojautą.

† Emilija Saladžiūtė Slapšienė, 69 metų amž. mirė birželio 8 d. 1971. Berisso mieste, po ilgos ir varginančios ligos. Buvo kilusi iš Paleršinės km. Vyžuonų v. Ukmergės apskr. Pradžioje buvo nuvykusi į Braziliją, kur išgyveno 3 metus, po to persikėlė į Argentiną. Jos vyras Teofilis Slapšys mirė prieš dešimtį metų. Liūdėsyje liko broliai Antanas ir Liudvika Saladžiai, Jonas ir Marija Saladžiai, sesuo Eleonora Gasiūnienė, Veronika Topazto, dukterėčios ir sūnėnai ir daug giminių. Palaidota La Platos kapinėse. Jos kapas gausiai papuoštas gyvų gėlių vainikais.

Kaimynas.

† Vincenta Sėglinskaitė Koslonski, našlė, mirė birželio 5 d. omnibuso sužeista netoli savo namų. Liko dvi dukterys, su šeimom, sesuo Genovėja Čaikienė su šeima. Palaidota La Platos kapinėse.

† Veronika Radžiūnaitė Stankūnienė, 63 metų amž., išgulėjusi mėnesį laiko Fernandez ligoninėje, mirė šių metų birželio 4 d. Kilimo nuo Kauno. Liko vienintelis sūnus Viktoras su žmona Marcela Duarte ir daug jos liūdinčių draugų, kurios reiškia užuojautą jos sūnui ir šeimai.

† Bronė Padeigyte Lukoševičienė, mirė gegužės mėn. 22 d. Buenos Aires ligoninėje Durand. Gyveno su šeima Oppendor mieste, palaidota Lujan kapinėse. Buvo kilusi iš Ukmergės apskr. Į Argentiną atvyko 1929 m. ir čia sukūrė šeimos židinį. Nulūdime liko vyras Stepas Lukoševičius ir sūnus Eduardas, pusbrolis Vincas Padaiga su šeima, puseserė Ona Palainytė su dukra Rosa ir jos šeima, kūmas Boleslovas Reifonas su šeima, draugiška Stepono Jankevičiaus šeima, ir kiti artimieji.

† Jonas Dudėnas, staiga mirė savo namuose Wildėje š. m. birželio 3 d. Buvo gimęs Lietuvoje 1928 m. spalio 3 d. Velionis turėjo savo namuose mechaninę dirbtuvę. Savo laiku dalyvavo "Vyčių" veikloje. Liko liūdinti žmona Alberta Juknytė Dudėnienė ir vaikai: Norma ir Beatričė bei sūnus Daniel Jose, motina Elena Justina Dudėnienė, puseserė Nelida iš žmonos pusės liko motina Angela Juknienė, 4 seserys ir du broliai. Puseserė Nelida. Palaidotas su relig. apeigomis Sarandí kapų nišoje.

† Marta Navickaitė Augienė, mirė gegužės 26 d. savo namuose V. Alsinoje. Velionė buvo gimusi 1903 m. birželio 29 d. Kuršėnų miestelyje, Šiaulių apskr. Lietuvoje buvo sukūrusi šeimos židinį su Stasiu Augiu, su kuriuo atvyko Argentinon. Liko liūdintis vyras Stasys Augis, Lietuvoje brolis Zigmąs ir sesuo Stasė Navickienė. Sekančią dieną palaidota Lanus kapinėse.

† Dr. Kazys Sruoga, 74 metų amž., mirė kovo 9 d. Elgin mieste, Ill. š. Amerikoje. "Draugo" ir kitų laikraščių bendradarbis, rašytojo Ballo Sruogo brolis. Kilęs iš Baidokų km. Vabalninkų valsč. Pirmasis Vabalninkų slapta išrinktas viršaitis. Stojęs savanoriu dalyvavo Lietuvos laisvės kovose. Mokėsi šveicarijoje, kur gavo daktaro laipsnį iš prekybos mokslo. Dirbo Finansų ministerijoje ir buvo "Maisto" bendrovės viceidirektorius. Bendradarbiavo įvairiose Lietuvos laikraščiuose finansiniais ir ekonominiais klausimais. Nuo 1947 m. S. Amerikoje. Čia taip pat dirbo visuomeninėje veikloje ir bendradarbiavo spaudoje. Palaidotas Kalifornijoje, kur gyvena jo žmona ir duktė Vita Kevalaitienė su šeima. Liko taip pat brolienė dr. V. Sruogienė su dukra ir žentu, Argentinijoje broliavaikai Leonardas ir Valerijus Sruogai su mamyte ir šeimom.

PADEKA

Mirus mano vyrui a.a. Klemensui Viečiui, nuoširdžiai dėkoju jo sūnėnui Albertui Viečiui ir jo žmonai, kurie abu davė ligoniui kraujo, būdėjo dieną ir naktį prie jo ligoninėje ir palikę darbą padėjo man visuokeriopa, dėkoju visiems atsiuntusiems gyvų gėlių vainikus, dalyvavusiems šermenyse, padėjusiems man sunkioje valandoje bei palydėjusiems a.a. Klemensą į amžino poilsio vietą Chacarita kapinėse.

Monika Sabaliauskaitė Viečienė.

"WYNNER" S.R.L.
FABRICA DE REGULADORES DE VOLTAJE PARA AUTOMOTORES Y MINI CARGADOR DE BATERIA
A. Sapas y A. Siegerist
CATAMARCA 769 V. ALSINA

Brangiai žmonai ir motinai BRONEI LUKOŠEVIČIENEI mirus, nuoširdžiai užjaučiame jos liūdinčius — vyrą Steponą Lukoševičių, sūnų Eduardą ir kitus artimuosius.
Boleslovas Reifonas su šeima.
Steponas Jankevičius su šeima.

SLA veikėjui KAZIMERUI SADUKUI mirus, jo liūdinčiai šeimai — žmonai Magdalenai Sadukienei, dukteriai Monikai Kalainienei, sūnams Vincui, Antanui ir Kazimierui ir jų šeimoms, reiškiamo nuoširdžią užuojautą kartu liūdėdamos.
Monika Sabaliauskaitė Viečienė (Bs. Aires).
Marija Sabaliauskaitė Patackienė (Kaunas).

Netikėtai mirus JONUI DUDENUI, skausmo prislėgtą šeimą — žmoną Albertą Dudėnienę su vaikais, motiną Elena J. Dudėnienę ir kitus artimuosius, iš širdies užjaučiame.
Inž. Juozas Babarskas su šeima.

Negaleistingai mirčiai išpildus iš gyvųjų tarpo MARTĄ NAVICKAITĘ AUGIENĘ, jos liūdinčiam vyrui Stasiui Augiui, reiškiamo gilią užuojautą.
Vincas ir Anelė Norkaičiai.

Mielai žmonai MARTAI AUGIENEI mirus, nuoširdžiai užjaučiame jos liūdinčią vyrą Stasį Augį, dalindamiesi skausmu.
Maria Antuaneta ir Jonas Kazlauskai.
Uršulė Kazlauskienė.

Mielai gyvenimo draugei MARTAI AUGIENEI apleidus šį pasaulį, jos liūdinčiam vyrui Stasiui Augiui, reiškiamo gilią užuojautą.
Kazimieras ir Stefanija Norkai.
Antanas ir Ona Norkai.

Brangiai žmonai MARTAI AUGIENEI mirus, jos liūdinčią vyrą Stasį Augį, nuoširdžiai užjaučiame.
Povilas ir Felisa Vaskai.

ALBERTO E. TIMINSKAS
"COCHERIA"
AMBULANCIAS — SEPELIOS — CASAMIENTOS
Pasirūpina laidotuvėmis — veža ligonius — daro keliones į tolimenes vietas — nuomoj automobilius vestuvėms ir krikštynoms.
Av. PAVON 11070 T. E. 243-5654   Sucursal BALCARCE 510
Temperley   Lomas de Zamora
F.C.N.G.R.

ESTUDIO JURIDICO
CARLSTON - JAIME WOLPOWICZ
Sucesiones - Contratos - TRADUCTORES PUBLICOS
PASAPORTES NO ARGENTINOS
EN POCOS DIAS
Trámite completo de jubilaciones en todas las Cajas
Traducciones en el idioma Lituano
LAVALLE 1390, PISO 4º, DTO. A
TEL. 40-9531

Residencial "SARMIENTO"
sav. Osvaldo Juan Calvo
Kambariai su privačia vonia, veikia žiemą ir vasarą
Aptarnauja lietuvių šeimą
Sarmiento 3145   Tel. 4-3850   Mar del Plata

ATSIŠVEIKINOME SU KUN. AUGUSTINU

Kun. Augustinas Steigvilas šių metų birželio mėn. sukanka 25 metų sidabrinę kunigystės sukaktį. Buvo planuota šį jubiliejų gražiai paminėti drauge su Tėvų Marijonų atvykimo Argentinon sukaktimi birželio 30 d. Tačiau kun. Steigvilas gavo telegramą iš Europos ir turėjo skubiai išvykti pasimatyti su savo šeimos nariais, kurių nėra matęs virš 30 metų. Taip pat su juo nori pasimatyti ir ta vokiečių šeima, kuri karą metu jį globojo, padėjo išleisti mokslą ir jam atsuntė kelionės bilietą. Tokiu būdu kun. Steigvilas atšvęs savo kunigystės sukaktį toje bažnyčioje, kur jis laikė pirmas mišias (Vokietijoje). Šventė atidėta rugsėjo mėnesiui, o birželio 2 d. buvo skubiai suruošti atsisveikinimo pietūs Lietuvių salėje, kuriose dalyvavo arti šimto žmonių.

Pietų metu atsisveikinimo kalbas pasakė ALOST pirm. A. Mičiūdas, dr. Vyt. Dambava, Julius Mičiūdas — L. Centro vardu, Nel. Zavickaitė — jaunimo, P. Gudelevičius — šv. Cecilijos choro, O. Kairėlienė — „Laiko“, sesele Angelika — šeštadieninės mokyklos vardu. Kun. J. Petraitis — parapijos vardu.

Dar kalbėjo P. Revinskas, „Laiko“

MOTINOS DIENA PAS BIRUTIETES

Gegužės 26 d. birutietės atžymėjo Motinos dieną. Pirmoji eilė buvo pamaldos artimoje koplyčioje, kurias atliko kun. Ant. Lubickas. Pamaldų metu giedojė Temperley-Adroge „Aušros“ choras, vad. I. Valantinavičiaus. Birutietėjų šeštadieninės mokyklos mokiniai su tautiniais rūbais įnešė ir padėjo gėlių puokštę prie altoriaus.

Po pamaldų visi susirinko į birutietėjų patalpas, kur vyko trumpas Motinos dienos paminėjimas.

Šventę atidarė „Birutės“ draugijos pirmininkė p. A. Bagdonienė, pakviesti p. S. Derenčių pakalbėti apie motiną. S. Derenčius savo kalboje išskėlė motinos pergyvenimus nuo pat senovės laikų.

Po to pasirodė birutietėjų šeštadieninės mokyklos mokiniai pašokdami Noriu miego ir Pūčia vėjas. Motinai skirtus eilėraščius padeklamavo Andres D'Silva Derenčius ir Osvaldo Motola Brazaitis.

Ta proga buvo simboliniai pagerbtos motinos: senesnės kartos p. Alina Leimantienė, jaunesnės — dr. Alicia Brazaitytė de Motola ir veikia motina Birutės draugijos sekretorė Eugenija Burbienė (Kavaliauskaitė), jos duktė Ana Maria vei-

VIESNOS

Violeta ir Virginija Dičiūtės atvyko gegužės 29 d. aplankyti Argentinos, kur Violeta yra gimusi, o Virginija nuo mažens gyveno, kol jos tėveliai 1958 m. emigravo į Š. Ameriką.

Virginija Dičiūtė de Brewin ištekėjusi už Amerikos kariuomenės karininko, šiuo metu gyvena su vyru ir vaikais Rio de Janeiro mieste, kur jos vyras yra komandieruotas kuriam laikui savo vyresniųjų. Violeta yra baigusi ekonomijos mokslus. Dirba General Electric firmoje, kaip skyriaus direktorė, turėdama savo žinioje 78 valdininkus. Šiuo metu ji keičia tarnybą, kur yra mažesnis personalas. Ta proga apsilankė pas savo sesutę Brazilijoje ir abi kartu atvyko palankyti senai matytos Argentinos. Jos apsilankė Quilmeje name, kur gyvena, aplankė savo senelio kapą Espeleta kapinėse, mokslo draugus ir pažįstamus, dalyvavo L. Centre vakarieniėje, o sekančią dieną birželio 2 išvyko į Braziliją, o iš ten Violeta grįš į namus.

PADEKA

P. Stasė Barsantienė Liet. Senelių židiniui paaugojo vertingą aparatą gydymosi reikalui, už kurį Valdyba nuoširdžiai dėkoja. Aparatas tuo tarpu randasi liet. parapijoje.

L. Senelių židinio Valdyba.

Garbės leidėjas, kuris taip pat nuožulgo vyksta į Kanadą. Į visus sveikinimus ir linkėjimus atsakė kun. A. Steigvilas atsakydamas į kiekvieno kalbėtojo pareikštas mintis.

Šiai trumpai programai vadovavo Zeferinas Juknevičius. Į pietų pabaigą kun. Augustiną atvyko atsisveikinti iš Berisso p. Dulksniai ir jaun. pirm. Surila bei SLA pirm. R. Stalioraitis.

Šventėje dalyvavo viešnia iš Kanados p. Gabija Juozapavičiūtė. Laikė pietų vadov. P. Gudelevičiui skambėjo lietuviškos dainos.

Tą patį vakarą, kun. Augustinas išvyko iš Ezeizos aerodromo, kur jį palydėti susirinko nemažas būrys žmonių, šį kartą daugiau argentiniečių.

Prie šių pietų paruošimo darbavosi: K. Butrimienė, K. Krutienė, Br. Gokienė, Br. Barauskienė, U. Šilakienė, Pr. Gaillūniene, O. Marčiūnienė, El. Jasinevičienė, Em. Saulytė, Ad. Malkevičius ir J. Šiušis.

Tortus dovanojo: O. Grigaliūnaitė, K. Butrimienė, U. Žukauskienė, O. Kundrotienė ir G. Macaitienė.

Šeiminkėm ir aukotojom rengėjai nuoširdžiai dėkoja.

MOTINOS DIENA PAS BIRUTIETES

kia pas birutietes ir yra valdybos narė (sūnus yra aukštas valdininkas Argentinos kariuomenėje). Joms buvo įteikta gėlių.

Meninę programą užbaigė Juzė Valantinavičienė artistiška padeklamavusi eilėraštį „Audėja“.

Minėjimas baigtas p. P. Ožinsko sveikinimu ir O. Kairėlienės trumpu žodžiu apie motiną. Po to buvo patiekti pietūs, ypatingi tuo, kad visi valgiai buvo lietuviški: šaltiena, virtinukai su lašinukais, kopūstai su dešrelėm, pyragas su kava. Reikia pasidžiaugti, kad pas birutietes per parengimus vyrauja visuomet lietuviška virtuvė.

Pietų metu buvo padaryta loterija-rifa. Pirmą premiją, dvi siuvinėtas pagalves, padovanotos p. Valantinavičienės, laimėjo Pr. Ožinskas, antrą — keptą grybą, padarytą A. Jušinskaitės, laimėjo jaunuolė Gr. Daūtė. Pietums pasibaigus, dar ilgai skambėjo lietuviškos sutartinės.

Programoje dalyvavusieji šešt. mokyklos mokiniai: Osvaldas Motola Brazaitis, Federico Motola Brazaitis, Silvina Brazaitytė, Marcela Marčiūnionytė, Andres D' Silva Derenčius, Zuzana Galvenytė, Alejandro Cervera Ivanauskas.

MCSŲ LIGONYS

Dr. Vytautas Dambava operuotas, gulį Pequeña Compañía de María sanatorijoje. Marta Sturevičienė operuota, gulį Fernandez ligoninėje (5 a. l. 24). Steponas Kareiva susilaužė koją, randasi ligoninėje. Bruna Gelbuogienė nusilaužė ranką. Gydo si namie. Joną Baranauską užpuolė plėšikai jo namuose ir smarkiai sužeidė, gydo si Lanus ligoninėje. Vladė Pajaujienė turėjo akių operaciją, gydo si namie. Prov. Vytautas Malėla serga, randasi namuose. Alfonsas Barzdžius turėjo širdies priepuolį, jau iš ligoninės išėjo. Vytautas Petronaitis randasi Fernandez ligoninėje. Verutė Suokaitė sunkiai serga, gydo si namie. Valerija Rastauskienė jau ilgokai serga, randasi namie.

Klaudija Balinskienė — randasi ligoninėje.

Visiems ligoniams linkime greito pasveikimo.

• Adolfo ir Estelos Kyrieris Gintėrių šeima padidėjo trečiu kūdikiu — jiem gimė šių metų gegužės 12 d. sūnus, kuriam duotas vardas Adolfas Gustavas. Naujagimiu džiaugiasi seneliai Ona ir Aloyzas Apavičiai, dėdė Vytautas, teta dr. Dantutė Ginterytė de Montorfano, broliukai Albertas ir Kristina.

LAIKUI AUKOJO

\$ 5.000 — Jonas Kazlauskas
 „ 4.000 — Viktoras Katilius
 „ 1.200 — Karolis Talutis
 „ 1.000 — Antanas Misiūnas
 „ 1.000 — Aleksandras Blujus
 „ 500 — Viktorija Kamarūniene
 „ 200 — Adolfas Jakimavičius
 „ 200 — Jonas Kalibatas
 „ 200 — Ona Pažerienė
 „ 200 — N. N.
 „ 200 — Marcelė Paulauskienė
 „ 200 — Petras Gybavičius

KALENDORIUI AUKOJO

\$ 1.000 — Jurgis Vilimas
 „ 1.000 — N. N.
 „ 200 — Sof. Rymavičienė

LIETUVIŲ DĖMESIUI

Argentinos visuomenė su džiaugsmu švėsdama šventuosius Metus bei 40 metų sukaktį nuo Tarpt. Eucharistinio Kongreso, įvykusio 1934 m. Buenos Aires mieste, ruošia Argentinos Tautinį Eucharistinį Kongresą Salto mieste šių metų spalio 6-13 dienomis. Į Kongresą yra kviečiami visi, kas tik gali nuvykti. Taip pat yra kviečiamos įvairių tautų emigrantų delegacijos.

Galvojama išvykti į Kongresą iš Buenos Aires spalio 8 d. vakare, grįžti — spalio 13. Vykstama specialiais autobusais. Kelionės kaina ten ir atgal — 38.000 pezų m/n. Pragyvenimas (nakvynė) pas privačius žmones — 2.000 pezų m/n. dienai, rezidenciniame rajone — 4.000, viešbučiuose pradendant nuo 6.000 pezų m/n. Tos kainos tik nakvynė, be maisto. Maistu apsirūpinti galima perkant specialius Buenos Aires mieste, kaina — 2.500 ir 3.000 pezų m/n. dienai. Daugiau informacijų galima gauti pas lietuvių grupės vadovą Pijų Gudelevičių.

Lietuviai gausiai dalyvavo 1934 metų Kongrese, tat kviečiame ir dabar dalyvauti. Lauksime.

LIETUVIŲ DĖMESIUI

Trumpas Išveztųjų paminėjimas įvyks šių metų birželio 23 d. tuoj po lietuviškų pamaldų, kurios prasideda 10 val. lietuvių Aušros Vartų parapijos bažnyčioje. Responsas prie lietuviško kryžiaus, po to kalbą pasakys Serg. Derenčius. Kviečiame Lietuvos gausiai dalyvauti.

KREIPIAMĖS

Kad lietuvių kalba ir lietuviški papročiai neišnyktų Argentinoje, reikia juos perduoti jaunesniajai kartai. Šalia to, ką vaikai išmoka šeimoje, o mišrių šeimų vaikai jų neišmoka, tam gelbsti šeštadieninės mokyklėlės. Jų yra kelios Argentinoje, ALOS Tarybos globojamos ir paremiamos.

Kad mokyklos gerai gyvuotų reikia ir pinigų. ALOS Taryba turi specialią komisiją, į kurią įeina pasiaukoję savanoriai — pirm. S. Derenčius, sekr. P. Gudelevičius ir išd. J. Šiušis, kurie per Draugiškumo Vakarienię (L.VI.74) jau pradėjo rinkti aukas tų mokyklėlių naudai. Rinko Nelida Zavickaitė ir Sergijus Derenčius. Surinkta 65.000 pezų m/n.

Esame visi vienodai atsakingi už lietuviško žodžio perdavimą jaunajai kartai ir tie kurie aukojo ir tie, kurie neaukojo, kurie turi vaikų ir kurie neturi. Todėl kreipiames į visus geros valios lietuvius prisidėti kas kiek gali savo auka, kad tos mokyklėlės ne tik, kad galėtų išsilaikyti esamame stovyje, bet kad jos visokeriopaai sukletėtų, netik mokinių skaičium, bet ir mokslo priemonėmis bei duoti galimybių vaikams suteikti įvairių premijų bei suruošti tarpmokyklinės šventes.

Taip pat ir mokytojams, kurie pasišventę ir be jokio atlyginimo dirba lietuvišką darbą, duotumėm pasitenkinimo ir palengvinimo jų darbe ir galėtumėm ir jiems atsilyginti nors su maža dovanėle.

Nuoširdžiai dėkojame visiems aukotojams ir kviečiame prisidėti visų su savo auka prie šio kilnaus tikslo.

S. Derenčius, P. Gudelevičius ir J. Šiušis.

DEKOJAME

Mūsų organizacijos narei a.a. Martai Laukaitienei mirus, jos artimieji paliko Susivienijimui jai priklausantią pomirtinę sumą — \$ 100,00 Už auką nuoširdžiai dėkojame.

J. R. Stalioraitis - SLA pirm.

PATRIJOTINIO
 RELIGINIO
 TURINIO
 LAIKRAŠTIS

Redaguoja Redakcinė Kolegija. Atsakingas Redaktorius — Augustinas Steigvilas. Administratorius — Pio Gudelevičius. Rankraščiai taisomi, pertvarkomi Redakcijos nuožūra; nesunaudoti — gražinami tik autoriui prašant. Kaina Argentinoje metams \$ 28,00 administracijoje; \$ 30,00 namuose. Kitur — metams 4 dol. Oro paštas metams 7 dol.

XXVI Metai — Nr. 557

1974 m. birželio mėn. 18 d.

IŠ ALOS TARYBOS POSĖDŽIO

ALOS Tarybos posėdis įvyko birželio 14 d. L. Centro patalpose. Posėdžiui vadovavo pirm. A. Mičiūdas, sekret. L. Sruga.

Jaunimas. Posėdyje dalyvavo jaunimo atstovai, kurie plačiai informavo apie Jaunimo Kongreso ruošą. Dr. Vyt. Dambava padovanojo didelę biblioteką ALOS Tarybai, skirtą jaunimui. Knygos patalpintos lietuvių parapijoje. Šiuo metu yra ieškoma gauti spintų toms knygoms sutalpinti ir sudaryti jaunimo biblioteką. Bibliotekos vedėjais pasiūlyti Vyt. ir Marija Barzdžiai.

Kanados mergaičių seketetas „Aušra“ atvyksta į Argentiną rugpjūčio

16 d. Jų koncertas įvyks rugpjūčio 18 d. SLA salėje, kartu pakviečiant dalyvauti ir mūsų trio: Simanauską Slančiauską ir Rastauską.

Lanus miesto valdybos pagerbimas dėl Lituanija gatvės gavimo Lanus mieste, įvyks birželio 15 d. SLA salėje laike tarptautinės šokių šventės.

Dr. V. Dambava išvyksta iš Argentinos. Liepos 18 d. Išleistuves ruošia ALOS Tarybos liepos 14 d. lietuvių parap. salėje.

Sekantis posėdis - lietuvių parap. patalpose liepos 12 d.

IŠ LIET. CENTRO VEIKLOS

VILNIAUS SUKAKTIŲ MINĖJIMAS IR KONCERTAS

Sekmadienį, birželio 9 d. L. Centro salėje įvyko puiki meninė šventė. Tai senai jau girdėtos solistės Zuzanos Valadkaitės de Lopez dainų rečitalis, o kartu buvo paminėta ir Vilniaus įsikūrimo 650 metų sukaktis.

Vakarą pradėjo p. Eug. Rudytė, kuri labai sėkmingai vadovavo viso vakaro programai.

Pirmoje eilėje buvo paprašytas dr. Alfr. Stanevičius tarti žodį apie Vilniaus sukaktį. Gerai paruoštoje paskaitoje prelegentas patiekė daugiausia šio metu lietuvių pasiekimus mene ir moksle, ypatingai pabrėždamas ir rekomenduodamas užsienio lietuvių jaunimui organizuojamus lietuvių kalbos kursus Vilniuje.

Po trumpos pertraukos pasirodė solistė Zuzana Valadkaitė de Lopez, kuri išpildė kompozitorių Glucko, Šuberto, Mozarto, Čaikovskio ir De Falla įvairius kūrinius.

Antroje dalyje Z. Valadkaitė pasirodė jau su puikiu lietuvišku kostiumu ir išpildė keletą lietuviškų dainų: vieną liaudies dainą ir kompozitorių Šimkaus, Jokūbėno, Banaičio harmonizuotas dainas. Pabaigoje publikai prašant bisu padainavo populiarų dainą „Lietuva brangi“.

Solistė akompanavo pianistas G. E. Palilla.

Z. Valadkaitės dainavimas yra puikus. Jos balsas atrodo per tą laikotarpį sustiprėjęs, scenoje ji tvirta, savim pasitikinti ir meniškai subrendusi.

Pabaigoje, scenoje pasirodė L. C. vicepirm. inž. J. Gaidimauskas padėkojęs programos atlikėjams už jų pastangas. Iš publikos pusės, be gausių katučių, p. Zuzana dar gavo

DRAUGISKUMO VAKARIENĖ

A. Lietuvių Centro suruoštoji Draugiškumo Vakarieniė, šių metų birželio 1 d. praėjo su dideliu pasisekimu. Šį kartą ją ruošė ir aptarnavo simpatingas Lietuvių Centro jaunimas. Po vakarieniės visi šoko prie puikaus „Ostende“ orkestro ir linksminosi iki velyvos nakties.

• Kvirinas Runimas, nepersena emigravęs su šeima į JAV., gyvena Cicero mieste (prie Čikagos), kaip ir čia, Argentinoje, turi kanklių ir gitarų dirbtuvę ir parduotuvę. Sausio mėn. pabaigoje tą dirbtuvę buvo apvogę — buvo išneštos 8 gitaros ir labai aukštos vertės vienos kanklės. Nuostolių padaryta daugiau kaip 3.000 dol.

PADEKA

Ko nuoširdžiausiai dėkoju visiems mane sveikinusiems vardinų proga ir gausiai apdovanojusiems asmenims: O. Marčiūnienei, E. Jasinevičienei, O. Kundrotienei, K. Krutienei, G. Vilkaitei, R. Kazeliūnienei,

gėlių ir dovaną „o L.C. pirm. A. Ruplėnas apdovanojo solistę orchidėjų buketu.

Buvo nepaprastai graži ir kultūringa šventė gaila, kad mūsų kolonijoj tokių vakarų labai mažai pasitaiko.

Tenka padėkoti L. Centru už suorganizavimą tokio puikaus meno vakaro, o solistei — ačiū pradžiugusiai dainos mylėtojus puikiu dainavimu.

Pabaigoje programos atlikėjams bei jų artimiesiems buvo paruoštos vaišės.

PADEKA

Po gražiai pavykusios Motinos Dienos šventės, įvykusios gegužės 4 d. 1974 m., nuoširdžiai dėkojame visiems bendradarbiams, dirbusiems šios šventės ruošoje:

Nelidai Zavickaitė — už L. Centro jaunųjų ansamblio vadovavimą ir programos parengimą; jaunųjų ansamblių motinoms, jų dėka mažieji galėjo puikiai pasirodyti su programa; Eugenijai Rudytei už programos vedimą; dovanojusioms tortus: pp. T. Pinkevičienei, B. Valba de Mosiejko, V. Zienkienei, A. Katinienėi, O. Misiūnienei, M. E. Turkienei, M. Aglinskienei ir dar trims ponioms, prašome atleisti, jų vardai nespėta užrašyti; ponioms, paruošusioms užkandžius ir arbatą: T. Pinkevičienei, J. Mičiūdienei, S. Ruplėnienei, E. Ruplėnienei, Ad. Misiūnienei, O. Ožinskienei, L. Stančikaitėi de Fiorentino, N. Misiūnaitėi de Delbene, ponams: R. Narbutui, P. Jelinskiui, J. Delbene, A. Gronskiui, A. Tamulynei, P. Kušliui; taip pat dėkojame visiems dalyvavusiems šioje kilnioje šventėje.

A. Liet. Centro Valdyba.

E. Leleivieni, K. Povilonytei, Pr. Gaillūnienei, E. Buzienei, N. Paršelienei, K. Butrimienei, B. Gokienei, pp. Santarams, A. Orlovienei, Iz. Grinevičiui, O. Kairėlienei ir kitiems linkiu viso geriausio ir gausios Dievo palaimos!

Jūsų, kun. A. Lubickas, MIC.

PADEKA

Nuoširdžiai dėkoju visiems, kurie mane lankė ir globojo ligos metu ligoninėje ir namuose. Negaliu visų išvardinti bijodama praleisti pavardės kurio lankytojo. Iš širdies visiems dėkoju.

Teklė Juškaitė Raubienė su vyru.

• Aušros Vartų bažnyčioje Avellanedoje, liepos mėn. 9 d. 10 val. bus atnašaujamos iškilmingos šv. mišios už visus mirusiuosius Lietuvių Susivienijimo narius.

Kviečia ko skaitlingiausi dalyvauti prisiminime mūsų brangiųjų viešnių.

SLA Centro Valdyba.